

In dit nummer onder meer:

- Exterieurtopper
- Expeditie Montmorillon
- Toelichting paringsadvies
- Kort nieuws
- 85+ dieren
- Evaluatie Dag van de Wol

Weg bij de koe

Staan uw schapen gezellig met een koe in de wei? In het grootste gedeelte van het jaar heeft gezamenlijke begrazing vooral voordelen, de ene diersoort eet de begroeiing die de andere laat staan. Maar de dieren kunnen ook gemakkelijk ziekten op elkaar overbrengen. In het najaar, de dekperiode van uw schap, zijn ze daar extra gevoelig voor, evenals in de aflammerperiode. Dan kunnen schapen en koeien dus beter gescheiden worden. Ook in de stal zouden ze bij voorkeur een paar meter van elkaar vandaan moeten staan. #

Bron: Levende Have, okt. 2012

Extra voer

De conditie van drachtige oeien dient zo veel mogelijk op peil te blijven. In de dekperiode, tijdens de dracht en lactatie behoren ze voldoende mineralen te krijgen aangeboden. Voornamelijk vette, oudere dieren met meerlingen lopen een risico op slepende melkziekte. Hun conditie mag niet achteruit gaan. In de laatste maand van de dracht verdubbelt een lam in lichaamsgewicht. Bijvoeren wordt dan echt noodzakelijk. Geconcentreerd voer, zoals krachtvoer, verdient te voorkeur vanwege een alsmar kleiner wordende pensinhoud. #

Bron: het Schaap, okt/nov. 2012

Verwend met manieren

Ze was nog jong en het was zo koud op stal. Dus dan maar naar binnen. En zo begon het....

De keuken moest toch verbouwd worden dus een schap in de keuken kan nu wel. Het lammetje in een grote kist, als een soort hondenmand, lekker warm en gezellig.

Samen uren spelen met Carins zontje. Binnen de fles geven, ze stond altijd ongeduldig te krabben. "Ow, krijg ik een pootje van jou?", manieren heeft ze dus wel geleerd (zie foto). Ze is verwend maar welgemanierd opgevoed.

Het bleek dat ze al die verwennerij echt niet wilde delen, de concurrentie lag op de loer en het koste moeite om het vriendinnetje te accepteren. Maar nu ze groter zijn gaat het goed. Ze zijn dikke maatjes en beide verwend.

"Als ik roep komen ze zo hard als ze kunnen na mij toe rennen, want ze weten dat ik altijd brokjes in mijn zakken heb".

Ze lopen los rond, mogen alle hoekjes kaal eten en de deur staat voor ze open. De dames wandelen dan ook regelmatig naar binnen om poolshoogte te nemen.

"Ze zijn zo lief wij willen ze voor geen goud meer kwijt. Binnenkort komt de ram er bij dus ik hoop dat we van de zomer wat lammetjes rond hebben springen. U begrijpt wel die worden dan ook zo verwend".

Wat zal het druk worden in de keuken van Huize Van Riswick.

Met dank aan Carin van Riswick en haar verwend dames

Exterieur topper

Op de ALV van begin dit jaar is er al aandacht geweest voor de exterieurtopper Hannes. Nu er na het rasbalken extra aandacht is voor onze 85+ dieren willen wij de leden uiteraard graag nog meer vertellen over de Exterieurtopper van fokker en eigenaar Piet Verhoeven. Natuurlijk wilt u deze topper ook met eigen ogen kunnen zien dus.....

**Ram Hannes (Rouge de l'ouest)
exterieurtopper VSS.**

De Ruif sprak met Piet Verhoeven en zijn zoon Hannes over 'Hannes' (Ja, een exterieurtopper met een bijzondere naam).

Waarom heeft u Hannes eigenlijk laten keuren? "Wij vinden exterieur belangrijk en juist bij de Rouge waar voornamelijk op productie wordt gefokt is het belangrijk dat de raskenmerken goed behouden blijven. Daarom is het goed dat rammen die voor de zuivere fokkerij worden ingezet door een inspecteur worden beoordeeld".

De ram is gefokt door Piet zelf, iets waar hij best trots op mag zijn. "Vanaf de geboorte wilde Hannes hem graag enkele jaren houden, vandaar de naam Hannes", aldus Piet.

Hannes, wat is er nu zo mooi en bijzonder aan je dier? "Zijn goede benen, zijn grote gelijnde formaat, zijn gewicht en zijn typische raskenmerken waaronder de rode kop. En dit dier heeft al voor ongeveer veertig nakomelingen gezorgd! "

Hannes is inmiddels drie jaar, hij werd in 2009 geboren als één ram van een drieling. Ondanks dat hij zijn melk moest delen met twee andere hebben Piet en Hannes de ram nauwelijks hoeven bij te voeren. Piet: "Deze ram groeide goed op een gewone wei. Het is een echte show ram die zich altijd goed laat zien".

Maar er komt een tijd van afscheid nemen, Hannes gaf aan dat hij hem enkele jaren wilde houden, die zijn nu voorbij, Hannes: "We hebben de ram voor de zuivere fokkerij verkocht aan collega fokker Pieterse uit Koekange. Die gaat er flink wat schapen mee dekken".

Mijn vraag hoe de toekomst er dan nu voor de uit ziet? Daar weten de heren wel antwoord op: "Het streven is om weer een aantal goede rammen te fokken die zowel voor de vermeerdering en voor de zuivere fokkerij kunnen worden ingezet. We hebben dit jaar twee jonge rammen gebruikt. Een zelf gefokte ram en een ramlam van Van Eerd uit Vredepeel". Dus we kunnen familie Verhoeven nog wel eens terug zien in het lijstje 'Toppers', hun inzet en enthousiasme is er in ieder geval, en potentiële goede fokrammen ook, dus we horen vast nog wel eens van de heren met hun Rouges. Ook op de lijst van rasbalken met 85 punten en hoger staat de naam Verhoeven vermeld.

Maar ze willen hun succes graag met andere leden delen. Als tip geven de heren nog mee:

"Zorg dat je de raskenmerken goed in de gaten houdt, dat je streng bent bij de selectie t.a.v. gebreken en vermijd vooral nauwe inteelt. En laat regelmatig een kritische deskundige kijken naar je schapen en vraag wat hij of zij van jouw schapen vindt". #

Expeditie Montmorillon

Graag doen wij hierbij verslag van onze reis naar Ge.O.De (Génétique Ovine et Développement) in Montmorillon. Hèt genetisch fokcentrum van o.a. ons Solognote schaap in Frankrijk. www.geodesheep.com

Tijdens onze fokkers bijeenkomst op 2 juni jl. hebben een aantal fokkers gesproken over het aankopen van vers bloed in Frankrijk, dit om de variatie in bloedlijnen van onze ooien te verruimen en het inteelt percentage laag te houden. Voorheen ging dit door rammen te importeren, maar door een prettig gesprek met Eric Schuiling, werd het idee geopperd nu eens drachtige ooien te kopen. Zo zouden we 2 vliegen in één klap slaan; zijn we ineens blij met jonge rammetjes die daaruit geboren worden, dus potentiële dekrammen en natuurlijk ook jonge oilammetjes.

De zin in ons clubblad Ruif nr. 2: "Solognote fokkers hebben een zeer goed beleid, zij importeren elk jaar twee rammen die de hele cirkel rondgaan" treft te veel eer; de laatste rammen zijn 4 jaar geleden naar Nederland gekomen.

Vind maar eens een Frans persoon die Engels kan communiceren. En zo vonden wij een sympathieke Française Arlette Brachet, directrice van Ge.O.De sheep in Montmorillon.

Een intensief mailcontact ging vooraf aan onze expeditie en de afspraak werd: 8 ooien met een genotypering ARR/ARR bij 2 verschillende fokkers. Ooien met verschillende bloedlijnen, gedekt in de herfst, het regelen van transport en voorzien van alle benodigde entingen en import naar Nederland medio januari.

Onze reis op 28, 29 en 30 september naar Frankrijk ging van start...

Arlette ontving ons in haar kantoor, het gebouw Alliance Pastorale. Ze vertelde het een en ander over het genetische fokcentrum, de werkwijze van fokkers en aan de hand van een PowerPoint presentatie kregen we een duidelijke indruk. Na een smakelijke uitgebreide Franse lunch met rosé en rode wijn (heerlijk na een nacht doorhalen) zijn we op pad gegaan naar de eerste fokker, 80 km verderop.

We werden hartelijk ontvangen door madame Bossis, eigenaresse van Maison Mitteault in Chalandray. Ze hebben een familie bedrijf met fokkerij van eenden, Suffolk schapen en Solognote schapen.

5 Jonge ooien geboren januari 2012 mochten we bekijken. En dat valt natuurlijk niet mee, je let op de kenmerken zoals lange staarten, mooie hoefjes en zelfs het gebit, maar we zijn geen keurmeester. Toch waren we onder de indruk en keurden alle vijf goed. De ooien zouden komende week worden gedekt, wat jonger dan gebruikelijk, maar ja.

Ook de weide met volwassen ooien hebben we gezien, er stonden zo'n 75 ooien, prachtig tafereel. Daarna hebben we de winkel van madame Bossis bezocht, want van de eenden leveren ze o.a. paté en vlees maar daarnaast verkopen ze ook honing, jam, wijn, kaas enz. enz. Ze bood ons een proeverij aan dus niet veel later zaten we allen weer aan het stokbrood, paté van zowel eend als gans, gedroogd en dessertwijn.

Voldaan gingen we huiswaarts, het eerste bezoek was al een succes. >>

De volgende dag, lekker uitgerust, zijn we weer op pad gegaan met Arlette. Ze reed voorop en gaf een sightseeing door het stadje Montmorillon. We gedroegen ons als Japanners: de auto uit voor een paar foto's. Via binnenwegen nog een ander fotogeniek stadje aangedaan en daarna naar de volgende fokker: Dominique Brunet in Pleumartin.

Deze man heeft een biologische boerderij en zijn schapen aantal was toch zeker 120 volwassen ooien, 3 prachtige rammen en zo ongeveer 40 lammeren.

Om een mooie indruk te krijgen van de kudde liet hij de ooien vanuit zijn tunnelkas los lopen, gewoon rondom ons heen zonder enige vorm van omheining. Een natuurlijker beeld kun je jezelf niet voorstellen.

Overall leistenen, tractoren en ander landbouwgereedschap stonden op dit terrein en de schapjes trippelden er tussendoor. Een prettig geluid gaf het, de hoefjes op de leistenen. Je zou bijna de eigen wei in Nederland voorzien van wat puinpaadjes!

In zijn tunnelkas stonden 8 jaarling-ooien op ons te wachten voor de volgende keuring. We konden niets anders zeggen dan: Prachtig! We waren vol lof.

Natuurlijk hebben we ook de 3 rammen bezocht, ze stonden met zijn drieën in een stal te eten uit een ruif gevuld met alle goeds voor het komend dekseizoen.

Het bespreken met Arlette over het vervolg van onze expeditie werd onder het genot van een kop koffie gedaan in de typisch Franse keuken van Dominique. Het aantal ooien stond inmiddels op 12 met 1 ooi als reserve. Een prachtig resultaat wat we niet hadden durven dromen.

Onze reis is zeker de moeite waard geweest, we hebben een prettig contact gehad met zowel de fokkers als met Arlette. Zonder haar was het zeker niet gelukt!

Via de Sologne, de bakermat van onze schapen zijn we huiswaarts gekeerd. Een vermoeiende reis, maar o zo nuttig besteed. In januari 2013 gaan we met enorme trailer richting Montmorillon en komen terug met prachtig karamel kleurige dames. Drachtig!

Het belooft een mooie toekomst in Nederland, met de komende jaren voldoende fokmateriaal. #

*Monsieur et Madame van Alst,
Monsieur et Madam Dek-kèr
Monsieur et Madame Steginga*

Toelichting paringsadvies

Door Erik Schuiling

Vanaf september 2012 is de module '**Inteelt / paringsadvies**' beschikbaar in Falcoo-Online. Een handige en nuttige module om te testen welke ram het beste bij jouw ooien past. Dit kun je gebruiken om bij de aankoop van een nieuwe ram vooraf te testen of de ram goed te gebruiken is in jouw situatie dan wel uit meerdere aangeboden rammen de meest optimale te kiezen. Ook als je meerdere rammen hebt die je kunt inzetten bij je ooien, die combinaties te maken welke de laagste inteeltpercentages geven.

Als je de module aanklikt in Falcoo Online komt er een lijst met alle vrouwelijke dieren die aanwezig zijn en een tabelletje waarin van maximaal vijf rammen de stamboeknummers in te voeren zijn. Het is handig om van te voren de stamboeknummers van de rammen even op te schrijven, omdat er geen keuzelijst is uit rammen. Ook rammen die niet in je bezit kun je hier ingeven, zodat je ook een eventuele aankoop kunt testen. Let op met de stamboeknummers: eerst 2 of 3 nullen, dan 3 of 2 letters en dan het volgnummer.

De ooien die je wilt testen moeten even aangevinkt worden. Per keer kunnen maximaal 15 ooien aangevinkt worden. Daarna kun je kiezen voor een lijst of tabel, waarin de resultaten worden weergegeven. Zie het voorbeeld hieronder:

Resultaat paringsadvies					
	000NN-00101	000NN-00102	000NN-00103		
	0 %	3,1 %	0 %		
000NN-00001 6,2 %	<u>0 %</u>	<u>0 %</u>	<u>0 %</u>		
000NN-00002 0 %	<u>0 %</u>	<u>0 %</u>	<u>13,5 %</u>		
000NN-00003 0 %	<u>12,5 %</u>	<u>5,5 %</u>	<u>0 %</u>		
000NN-00004 0 %	<u>25 %</u>	<u>5,5 %</u>	<u>0 %</u>		
000NN-00005 0 %	<u>25 %</u>	<u>2,7 %</u>	<u>0 %</u>		
000NN-00006 0 %	<u>0,3 %</u>	<u>0 %</u>	<u>0 %</u>		
000NN-00007 0 %	<u>0,3 %</u>	<u>0 %</u>	<u>0 %</u>		

In de tabel zijn de inteeltpercentages weergegeven van de aanwezige ooien en de ingevoerde rammen (in de blauwe vakjes) en van de eventuele nakomelingen uit de 'proefparingen' in de witte vakjes. Als globale richtlijn voor de nakomelingen uit de proefparingen zou je moeten **streven om per individuele paring het inteeltpercentage onder 6,3 % te houden en het gemiddelde voor alle ooien onder de 2 a 3 %**. Voor kleine rassen kan het best eens een probleem zijn om deze percentages te halen. Neem bij twijfel of vragen contact op met uw rasvertegenwoordiger of met het bestuurslid fokkerijzaken (Erik Schuiling).

In het voorbeeld hierboven zijn drie rammen uitgewerkt. De eerste ram geeft met drie van de zeven ooien erg hoge inteeltpercentages (12.5% en 25 %), dit zijn een halfzuster, een volle zus en een dochter. Voor deze dieren is de ram dus in elk geval ongeschikt, voor de andere ooien niet. De tweede ram is verwant met drie van de zeven dieren, maar de verwantschapsgraad is laag (lager dan 6,3%) en het gemiddelde zit op bijna 2 %. Dus deze ram kun je met de koppel ooien inscharen. De derde ram heeft vrijwel hetzelfde gemiddelde maar is (te) nauw verwant met één ooi. De tweede ram zal dus, voor gebruik in de koppel, de voorkeur hebben.

In het voorbeeld zijn zowel de eerste ooi (001) en de tweede ram (102) ingeteeld, respectievelijk met 6,2 en 3,1 %. Maar inteelt is niet erfelijk (zie de inleiding over inteelt elders op deze site). Belangrijk is de verwantschap tussen vader en moeder: hebben ze ergens een gemeenschappelijke ouder of voorouder. Als dat niet het geval, zal de nakomeling niet ingeteeld zijn. Zo kun je dus uit de ingeteelde ooi (001) en de ingeteelde ram (102) een nakomeling krijgen die niet ingeteeld is, omdat ooi en ram onverwant zijn.

Gebruik deze module om goede keuzes te maken bij aankoop en paringen. Probeer inteelt te beperken of met beleid toe te passen, zodat het ras niet verzwakt. En aarzel niet om advies te vragen. #

Kort nieuws

Opmeer afgelast

De Beemster polderfair is dit jaar helaas letterlijk en figuurlijk in het water gevallen. Dit drie-daagse landbouw evenement zou georganiseerd worden op 31 augustus en 1 en 2 september. De Beemster bestaat 400 jaar en is een Werelderfgoedpolder die bijna alle takken van de landbouw vertegenwoordigt. Op deze fair zou de VSS zaterdag haar rassen tonen en met de stand present zijn. Maar vanwege het zeer slechte weer was het terrein onbegaanbaar. Er waren al voorzorgsmaatregelen getroffen door het plaatsen van rijplaten maar ook dat hielp niet meer. Men stond tot de knieën in de poldermodder. En dus was er maar een optie; aflassen.

In alle vroegte begon de belronde, de meeste schapenhouders waren gelukkig nog niet onderweg, andere konden nog omdraaien maar helaas was een enkeling al met de dieren aanwezig. Vervelend maar we hopen dat deze enthousiastelingen er een volgende keer uiteraard gewoon weer bij zijn. Bedankt voor jullie opgave, volgende keer beter!

26 januari 2013 ALV

Het jaar loopt ten einde en het bestuur treft al weer voorbereidingen voor de Algemene Leden Vergadering 2013.

Er staan verschillende belangrijke punten op de agenda waarover we graag met u van gedachten wisselen en uw mening horen! Heeft u zelf een belangrijk punt om in te brengen laat dit dan weten aan het secretariaat: karinwassink@vssschapen.nl. wij zullen uw input in de bestuursvergadering bespreken en wellicht komt het in de ALV aan bod.

Tijdens deze hele dag is er voldoende ruimte om met collega schapenhouders van gedachten te wisselen. Kortom, met uw aanwezigheid wordt het vast een geslaagde dag!

Noteer 26 januari dus in uw agenda. Uiteraard volgt er te zijner tijd nog een uitnodiging met agenda.

Gebrek aan Privacy op 'Herdwick' camping

Bekend is dat Herdwicks erg nieuwsgierige schapen zijn. Al wandelend door het bergachtige landschap van het Lake District werden wij deze zomer vaak geobserveerd door Herdwicks. Boven op de toppen van de bergen keken ze ons aan met een blik van: wat doen die twee Nederlanders hier toch?

Typerend is het gebrek aan privacy op deze camping bij een Herdwickhouder.

Leendert Heeres

Verhuizing van 5 Sherino's naar Portugal

Door Betty Stickers

Op woensdag 17 oktober zijn 5 Sherino's verhuisd naar Foz de Arouce in Portugal.

Om 3 uur 's middags vertrokken de dames met Theo van Deijne en zijn vrouw in een omgebouwde Mercedes Sprinter bus. De bus is geheel aangepast en voldoet aan alle wettelijke eisen voor een lang transport. Zo is de vloer ruw en van polyester, zit er een ventilatie- en drinkwatersysteem in en temperatuursensoren, extra isolatie, alarmsystemen, GPS en een indeling met hekjes. De bus kan maximaal 14 volwassen schapen of 17 lammeren vervoeren.

Het grote voordeel is dat Theo snelheid kan maken, hij kan door heel Europa rijden binnen 24 uur. Theo verzorgt ook de aanvraag van de export.

De dames hebben uitgebreid de wagen geïnspecteerd en goed bevonden waarna de reis kon beginnen.

Wilt u meer weten over dit speciale transport bedoeld voor in- en export van fokdieren? Kijk dan eens in Vakblad Het schap editie oktober/november of lees meer op de website van de vervoerder: www.vandeyjne.nl #

Advertenties

Als u een probleemloos lang en gezond leven voor uw schapen wilt, dan is alfamix perfect voer. De muesli **1015 alfamix schaap** is volledig afgestemd op de spijs-

vertering en energiebehoefte van hobbymatig gehouden schapen met een normale activiteit. **Alfamix schaap** draagt bij aan droog bespiede dieren met harde hoeven en een hoge natuurlijke weerstand.

Meer informatie en verkoopadressen: www.garvo.nl/schapen

Vakantie aan zee en op het platteland

800 meter van strand en dorp

De Hoenderhave is een Noord Hollandse stolpboerderij en biedt U drie 8-persoons vakantiewoningen.

Elke woning heeft o.a. 2 badkamers, 4 slaapkamers, uitgebreide keuken, eigen tuin en schuur. De huizen zijn schoon, compleet, goed onderhouden, kindvriendelijk en ANWB gekeurd (****)

Honden zijn welkom! Tevens '2 persoons-buiten-het-seizoen-korting'

Neem gerust contact op voor meer informatie.

Henk en Annemarie Postema-Hoenderdos
Tel. 0226-383576

Zuiderhazedwardsdijk 6
1755 LH Petten

www.hoenderhave.nl
hoenderhave@planet.nl

85+ dieren

In De Ruif nummer 2 hadden wij al enkele toppers vermeld, maar er volgen er meer. Niet alle puntenbalken waren binnen daarom willen we in dit nummer ook nog aandacht geven aan de 'toppers' van de VSS. Fokdieren die bij de inspectieronde 2012 85 punten of hoger scoorden.

Een oproep aan de fokkers van Topdieren om hun dier te presenteren in deze Ruif is succesvol gebleken. Vele foto's en quotes kwamen binnen. Hieronder een overzicht van alle VSS toppers en van enkele die daar aan meehielpen ook nog een foto en toelichting van de fokkers en/of eigenaren. Proficiat met jullie mooie fokproducten, bedankt voor jullie medewerking!

Wij hopen ook in 2013 weer mooie resultaten te kunnen tonen n.a.v. de rasbalken. Wilt u ook uw dier in De Ruif laten schitteren? Doe dan volgend jaar mee en laat uw inspecteur een puntenbalk van uw dieren opmaken.

Topdier: Shetland 'Heke' van Mieke Bouwmeester Nortier

Aantal punten: 85

Waar is op gelet bij uw dier?:

Het is eigenlijk een weinig opvallend bruin schaap wat getoetst is op conditie en verhouding

Heeft u het dier zelf gefokt?: Het dier is zelf gefokt

Hoe oud is uw dier?: 17-04-2009

Is dit uw mooiste dier?:

Voor mij niet de mooiste van mijn kudde omdat ik met name voor het shetlandschaap de kleurenschakering en de wolkwaliteit ook mee zouden moeten tellen.

Topdieren: Familie Ytzma heeft zelfs meerdere dieren met 85+ punten

Aantal punten:

Beike fan't Skjer 86 punten

Cora fan't Skjer 87 punten

Claske fan 't Skjer 85 punten

Heeft u de dieren zelf gefokt?: Ja

Hoe oud zijn uw dieren?:

7 april 2010

21 maart 2010

28 februari 2010

Topdier: Ryeland van Huub Gerritsen

Aantal punten: 86

Hoe oud is uw dier?:

April 2012

Heeft u het dier zelf gefokt?: Ja

Topdier: Herdwick 'Megan' van Karin Wassink

Aantal punten: 85

Waarom doet u mee aan deze keuringsbalken?:

Om een oordeel over de kwaliteit van een dier duidelijk te hebben

Heeft u het dier zelf gefokt?: Ja

Hoe oud is uw dier?: 1 jaar

Hoe ziet u de toekomst van dit dier?: goed op passen en mee doorfokken

Gaat u vaker keuringsbalken laten opmaken van uw dieren?:

ik laat nu al mijn dieren rasbalken

Topdier: Solognote 000AD-28557 van Gerrie van Alst

Aantal punten: 86

Waarom doet u mee aan deze keuringsbalken?:

Voor het eerst heb ik al mijn fokdieren laten punten. Dit om een beeld te krijgen van de stand van de fokdieren beoordeeld door de ogen van de keurmeester. Ook een aantal collegae Solognote fokkers hebben dit gedaan. Nu hebben een "beeld" van onze populatie dieren in Nederland. Gezien het resultaat en met een paar aanwijzingen van de keurmeesters zijn wij op de goede weg.

Heeft u het dier zelf gefokt?: Het dier is zelf gefokt

Hoe oud is uw dier?: Geboren 13-04-2011, Nu dus 1.5 jaar

Hoe ziet u de toekomst van dit dier?:

Het dier wordt ingezet voor de fokkerij

Gaat u vaker keuringsbalken laten opmaken van uw dieren?:

Ik zal zeker in de toekomst puntenbalken laten op maken. Het is een van de bevestigingen van hoe zich een kudde in de tijd ontwikkeld.

Topdier: Wiltshire Horn 'Beppie' Van Annemarie Hoenderdos

Aantal punten: 85

Waarom doet u mee aan deze keuringsbalken?:

Ik doe mee omdat het een duidelijker beeld geeft van je dieren, Het stimuleert de dialoog over wat mooi, gewenst e.d. is

Heeft u het dier zelf gefokt?: Ja, daar ben ik erg trots op

Hoe oud is uw dier?: 1 ½ jaar

Hoe ziet u de toekomst van dit dier?:

Haar moeder vind ik ook een heel goed dier. Ik heb een kleine kudde, maar zie deze lijn graag als 'stamlijn' in mijn kudde.

Gaat u vaker keuringsbalken laten opmaken van uw dieren?:

Ja, ik maak eerst zelf van te voren een inschatting en leg deze naast de score van de keurmeester. Het houdt je scherp.

Topdier: Solognote Jeune van Jacqueline Oosterbroek

Aantal punten: 85

Waarom doet u mee aan deze keuringsbalken?:

Ik doe voor de eerste keer mee aan de keuringsbalken, wat op verzoek van de Solognote-afdeling binnen de VSS is. Dit is ingegeven door een andere manier van dekrammenselectie binnen de Solognotes waarbij ook gekeken wordt naar de pool van fokooien.

Heeft u het dier zelf gefokt?: Het dier is zelf gefokt

Hoe oud is uw dier?: Jeune is geboren op 5 april 2009 en is dus 3 jaar.

Hoe ziet u de toekomst van dit dier?: Ze blijft ingezet voor de fokkerij.

Gaat u vaker keuringsbalken laten opmaken van uw dieren?:

Ik zal vaker mee gaan doen met de keuringsbalken, dit om de beste dieren te behouden voor de fokkerij. Hierbij blijft natuurlijk niet alleen het uiterlijk van belang, maar zal ik ook mijn eigen selectie toepassen.

Topdier: Shetland 'Dion' van Cees Zoon

Aantal punten: 85, haar zoon Carl (+dier) fokt verder in een andere kudde

Waarom doet u mee aan deze keuringsbalken?: Om te laten zien welke kwaliteit er gefokt wordt

Heeft u het dier zelf gefokt?: Nee

Hoe oud is uw dier?: 4 jaar

Hoe ziet u de toekomst van dit dier?: Verder mee fokken

Gaat u vaker keuringsbalken laten opmaken van uw dieren?:

Ja waarschijnlijk wel

Topdier: Famke en Ink twee Shetlands van Richard Paulissen

Aantal punten: 85

Waarom doet u mee aan deze keuringsbalken?:

Omdat wij sinds vorig jaar pas fokker zijn van het mooie Shetlandschaap, wilden wij graag weten hoe een keurmeester tegen onze dieren aankeek

Heeft u het dier zelf gefokt?:

Neen, beide ooen zijn vorig jaar aangekocht, inmiddels hebben zij 2 veelbelovende lammeren voortgebracht, de keurmeester Agnus v.d. Stelt was erg enthousiast over deze aanwas.

Hoe oud is uw dier?: Famke is van 2007, Ink is van 2010.

Hoe ziet u de toekomst van dit dier?:

Op de eerste plaats een goed leven geven en hopelijk zullen zij nog meer mooie lammeren voortbrengen.

Gaat u vaker keuringsbalken laten opmaken van uw dieren?:

Wij zullen zeker in de toekomst gebruik maken van de keuringsbalken, het geeft een goed beeld van je dieren en op deze wijze is het mogelijk om gericht te fokken en zo de rasstandaard na te streven.

Topdier: Herdwick van Angelique Driesen

Waarom doet u mee aan deze keuringsbalken?: Eerder andere schapenrassen gefokt maar sinds ongeveer 1 1/2 jaar Herdwicks. Om te weten of mijn mening over de kwaliteit van de schapen strookt met de inzichten van het stamboek heb ik deze keuring aangevraagd.

Heeft u het dier zelf gefokt?: Dit dier is nog niet zelf gefokt maar aangeschaft als lam bij Karin van Houweligen

Hoe oud is uw dier?: Geboren in april 2011.

Hoe ziet u de toekomst van dit dier?: Deze ooi zal ingezet worden voor de fok, omdat we de kudde uit gaan breiden zullen er ook nakomelingen van aangehouden worden om zo een foklijn op te zetten. Op dit moment hebben we 8 volwassen ooen en 5 oilammeren van afgelopen voorjaar

Gaat u vaker keuringsbalken laten opmaken van uw dieren?:

Ik zal zeker regelmatig keuringsbalken laten opmaken, het was wel fijn om te merken dat mijn mening over goede en minder goede dieren overeenkwam met die van de inspecteur maar ik wil zeker nog veel meer leren over de beoordeling van de Herdwicks om zo tot goede fokresultaten te komen. Om deze reden was ik vorig jaar ook bij de bijeenkomst bij de familie van Hazendonk in Neerijnen.

Levensnr.	Ras	Eigenaar	Fokker	m/v	Geb	AV	Hfd	Hrn	N/H	Vh	Mh	Ah	Bw	St	H/V
033043010366	Rouge de l'Ouest	C. van Amersfoort	Chr. Lalloue	M	27-nov-10	87	86		86	85	86	88	84		86
100051294766	Wiltshire Horn	W. Ytsma	W. Ytsma	V	28-feb-10	87	83	82	88	88	87	87	82	84	84
109979799522	Walliser Schwarznase	L.v. Ramshorst	Schmand	V	12-aug-10	86	86	86	86	86	86	86	86	86	86
101631771068	Walliser Schwarznase	L.v. Ramshorst	L.v. Ramshorst	V	08-feb-11	86	85	85	85	86	86	86	86	86	86
101631771067	Walliser Schwarznase	L.v. Ramshorst	L.v. Ramshorst	V	06-feb-11	86	85	85	85	86	86	86	86	85	85
010910143071	Walliser Schwarznase	L.v. Ramshorst	L.v. Ramshorst	M	22-jan-06	86	85	86	85	84	85	86	80		86
100022328557	Solognote	G.M. van Alst	G.M. van Alst	V	13-apr-11	86	85		84	84	85	85	85	83	84
101640254558	Coburger Fuchs	E. Schuiling	E. Schuiling	V	09-mrt-10	86	85		84	87	86	85	85	84	83
109979080907	Coburger Fuchs	A.L. Louwerse	A.L. Louwerse	V	12-mei-10	86	87		87	86	86	86	86	84	84
243100000045	Wiltshire Horn	Mts. Voogd-Duinkerken	H.G.A. Hermanussen	V	22-mrt-08	86	82	84	86	87	87	86	85	84	85
101632122524	Rouge de l'Ouest	H. Verhoeven	E.C.A. van Eerd	M	03-jan-11	86	85		86	86	84	85	86	85	86
189063500268	Jacob schaap	R.G. Oosterop	L.M.S. van Dijk	V	04-jan-09	86	85	87	84	84	85	85	86	86	85
252860700704	Poll Dorset	W. den Dekker	G. Nouwen	V	21-feb-09	86	83	0	85	87	86	85	86	86	86
100013005719	Herdwick	W.F. Rook	W.F. Rook	V	27-mei-11	86	85		86	85	86	87	86	86	85
100000140809	Wiltshire Horn	W. Ytsma	M.A. Simons-Sebregts	M	07-apr-10	86	86	85	84	87	86	84	84	84	83
109990612444	Herdwick	K.E. Wassink	K.E. Wassink	V	31-mrt-11	85	84		85	85	85	86	84	85	85
109979942690	Herdwick	J.W. Stolwijk	J.W. Stolwijk	V	19-mrt-11	85	84		84	84	85	85	85	85	84
010237700115	Herdwick	K. van Vliet	H.S. Barfield	M	01-apr-10	85	85	81	84	81	85	85	85	85	84
602448200120	Walliser Schwarznase	M. Reurink	Sanderink	V	16-jun-09	85	85	85	84	85	85	85	85	85	85
101631771063	Walliser Schwarznase	M. Reurink	L.v. Ramshorst	M	19-jun-10	85	85	83	85	84	85	85	85	85	85
109990135321	Walliser Schwarznase	M. Reurink	M. Reurink	V	28-dec-10	85	84	85	85	85	85	85	85	85	84
101631811066	Walliser Schwarznase	M. Reurink	M. Reurink	M	04-okt-11	85	86	84	85	85	85	85	86	85	85
101631602184	Solognote	J.H.G. Oosterbroek	J.H.G. Oosterbroek	V	05-apr-09	85	84	0	85	84	85	85	84	85	84
101632194475	Shetland Schaap	Sheep	Fair Isle Shetland Sheep	V	15-mei-10	85	83		84	85	85	85	85	83	85
100007294910	Solognote	G.M. van Alst	G.M. van Alst	V	20-mrt-11	85	85		85	83	85	85	84	82	83
109979380908	Coburger Fuchs	A.L. Louwerse	A.L. Louwerse	V	12-mei-10	85	86		87	86	86	84	84	85	87
100020360454	Wiltshire Horn	E.J. vd Scheer	E.J. vd Scheer	V	16-mrt-11	85	85	83	86	86	87	85	87	82	85
204363200167	Wiltshire Horn	Mts. Voogd-Duinkerken	Horst	V	05-apr-04	85	82	85	86	87	86	87	82	84	80
100001435593	Poll Dorset	W.J. Terpstra	W.J. Terpstra	V	13-dec-10	85	82		83	85	85	86	85	84	84
100017352581	Shetland Schaap	J.C. Rietveld-Boode	J.C. Rietveld-Boode	V	14-apr-12	85	84	85	86	84	83	84	85	86	84
2574826000058	Shetland Schaap	J.J.M. Uijlenbroek	J.J.M. Uijlenbroek	V	20-apr-12	85	84		84	84	85	85	85	85	85
601203000020	Herdwick	D. Sok	R.E. Gerbrands	V	01-jul-08	85	82	0	84	84	85	85	84	81	84
606173700002	Wiltshire Horn	S.v. Loon-Vierhout	S.v. Loon-Vierhout	V	29-apr-07	85	82	83	84	86	86	82	83	83	85
100012070169	Wiltshire Horn	S.v. Loon-Vierhout	S.v. Loon-Vierhout	V	21-apr-11	85	84	83	83	85	84	86	85	83	84
602761600032	Shetland Schaap	Nortier	Nortier	V	17-apr-09	85	84	0	84	85	86	84	85	85	85
6097457000006	Oxford Down	D.A.de Heus	D.A.de Heus	V	05-mei-09	85	85	0	85	82	86	84	84	86	86
201538501722	Poll Dorset	W. den Dekker	D.L. Golverdingen	M	31-dec-08	85	85	0	83	85	86	83	85	84	85
252860700691	Poll Dorset	W. den Dekker	G. Nouwen	V	17-jan-09	85	86	85	84	86	84	85	85	85	86
100013705718	Herdwick	W.F. Rook	W.F. Rook	M	27-mei-11	85	86	83	85	86	84	85	85	85	86
100013205720	Herdwick	W.F. Rook	W.F. Rook	V	01-jun-11	85	84		85	86	85	85	86	85	85
100007410895	Herdwick	Kb. De Brink	Houwelingen	V	18-apr-11	85	86		85	85	83	83	84	85	85
605631990018	Shetland Schaap	C.P.M. Zoon	W.E.v.d. Stouwe	V	02-mei-08	85	82	0	84	83	83	85	86	85	86
605631990017	Shetland Schaap	C.P.M. Zoon	W.E.v.d. Stouwe	V	30-apr-08	85	82	0	84	83	83	85	86	85	86
100051794754	Wiltshire Horn	W. Ytsma	W. Ytsma	V	21-mrt-10	85	83	84	83	83	87	86	84	84	84
100051594767	Wiltshire Horn	W. Ytsma	W. Ytsma	V	28-feb-10	85	84	85	83	84	86	86	83	84	84
247310900092	Shetland Schaap	M.C.H. Paulissen	J.B. Pieters	V	02-apr-07	85	85	0	85	85	86	83	85	84	85
109979560214	Shetland Schaap	M.C.H. Paulissen	J.B. Pieters	V	09-apr-10	85	84		86	84	85	85	85	82	85
109982232757	Wiltshire Horn	A. Hoenderdos	A. Hoenderdos	V	01-mei-11	85	85	85	85	85	85	85	84	84	85

Evaluatie Dag van de Wol 2012

Een korte evaluatie van een succesvolle Dag van De Wol op 8 september jl. willen wij u niet onthouden. Kort verwoord:

Het weer was schitterend, het aantal standhouders bijna verdubbeld en er waren weer veel enthousiaste bezoekers. Van de workshops werd goed gebruik gemaakt. Het publiek was divers, en heel gericht op wol en alles wat je ermee kunt doen. De Spingroep heeft 10 nieuwe leden kunnen noteren en veel spinsters hebben mensen kunnen informeren over het spinnen van de diverse soorten wol. Gelukkig waren er ook weer dieren aanwezig, dat geeft het toch iets extra's. Zeker de kleine Alpaca van Jan van der Zanden deed het heel goed. Dank voor alle fokkers, we weten hoeveel moeite het kost om dieren mee te nemen. We voldoen zeker in alle opzichten aan de wensen en de vragen die er zijn.

De wolkeuring zal de komende jaren vervallen. We willen ons gaan focussen om meer relevante informatie bij fokkers te krijgen over bijv. het verbeteren van wolwaliteit. Dus zullen we volgend jaar op tijd vragen of er fokkers zijn met wolproblemen, informatie verstrekken over voeding en het verbeteren van wol, over de hooiruiven, over zelf scheren en knippen. We zullen vachten beoordelen en met de fokkers samen bespreken.

Als er mensen zijn die nog iets gemist hebben, dan horen we dit graag zodat we het eventueel kunnen inplannen voor het volgend jaar.

Verder zeggen foto's meer dan tekst dus laat ik eindigen met het hartelijk danken van iedereen die deze dag weer tot een succes heeft gemaakt!

Noteer in uw agenda:
Dag van de Wol 2013 is op zaterdag 14 september.

Betty Stickers

Nuttige links met interessante informatie

www.platform-ksg.nl | www.minInv.nl | www.pve.nl | www.schapennet.com
www.landleven.nl | www.levendehave.nl | www.hetschaap.nl
www.schapendokter.nl | www.wol-vezels.nl | www.hobbydierhouder.nl

De Ruif wordt uitgegeven onder verantwoordelijkheid van het VSS bestuur

Voorzitter:

Jan vd Zanden

Selissen 2a | 5283 SB Boxtel | tel. 0411 61 66 36 | janvanderzanden@vssschapen.nl

Secretaresse:

Karin Wassink

Hengeloseweg 4 | 7261 LV Ruurlo | tel. 0573 45 35 96 | karinwassink@vssschapen.nl

Penningmeester:

Carel van Amersfoort

Ekris 63 | 3931 PV Woudenberg | tel. 0332 86 71 54 | carelvanamersfoort@vssschapen.nl

foktechnische commissie:

Erik Schuiling

Eekterweg 17 | 8097 PC Oosterwolde | tel. 0525 62 19 59 | erikschuiling@vssschapen.nl

Lay-out De Ruif en website www.vssschapen.nl: Hanneke Noij

Grotestraat 22 | 6617 AJ Bergharen | tel. 06-42309118 | vssschapen@gmail.com

Meer informatie over administratieve zaken?

Dan kunt u terecht bij onze administrateur:

Harry Hoving

Gageldijk 1 | 7241 RJ Lochem | tel. 0573 25 25 56 | Fax: 0573 25 25 76 | harryhoving@vssschapen.nl

Hooriruif met dak 1,2 ook leverbaar in 2,4mtr.

Voerhek met ruif en goot 30cm

Schuilhok

Engelse hooriruif 2,4mtr.

Kraamhokhekken hout, gas of kunststof

Druppeldoseer voerbak 60 en 140 kg

Stal met zelfsluitende Voerhekken

Rondebalenruif met dak

Schoffel 16, 1648 GG De Goorn
Telefoon 0229-54 41 00
Telefax 0229-54 40 30
E-mail veno@veno-degoorn.nl

KJK OP ONZE NIEUWE WEBSITE: WWW.VENOSTAL.NL

De ideale schapen-stalinrichting

Voor al uw dagelijks gebruik van schapen en lammeren hekwerken

VENO produceert een groot aantal speciale producten:

- Opzetruifjes
- Voerbanden
- Doorloopbaden
- Voerhekken
- Behandelingssystemen
- Schuilhokken
- Lammerenvoerbak
- Overwenbok
- Kraamhokken
- Hoorruiven
- Kantelaars
- Melkhekken

Wij leveren maatwerk!

Kijk op onze site voor: Ingerichte stallen, VENO nieuws, Selzoensartikelen, Drinkbakken, etc. etc.
www.venostal.nl

Kijk voor onze aanbiedingen op www.venostal.nl